

MEMÒRIA D'IMPACTE 2011

**AMNISTIA
INTERNACIONAL**

Imatge superior: Activistes d'Amnistia Internacional celebren el 50 aniversari de l'organització
Foto de portada: Joves egípcies criden consignes contra la junta militar en una protesta al Caire, Egipte. © EFE(STR)

EL MÓN POT CANVIAR, PERÒ NO CANVIARÀ SOL

L'any 2011 va ser un any especial. Amnistia Internacional va celebrar el 50è aniversari. Cinquanta anys de lluita per la justícia i la llibertat des de la independència i la imparcialitat. Després de cinc dècades d'assoliments i, per què no dir-ho, d'alguns objectius no aconseguits, avui seguim sent aquesta organització incòmoda, irreductible, que rep dures crítiques dels poderosos a tot el món. Això és positiu, perquè vol dir que el nostre treball és rellevant, i que segueix tenint un gran valor per a aquelles persones que pateixen o que poden arribar a patir violacions de drets humans i no tenen veu.

Prova d'això és aquesta Memòria d'Impacte 2011, que com assenyalava el seu nom no és només una memòria d'activitats, sinó una breu crònica d'aquells impactes positius en la vida real de moltes persones que s'han aconseguit gràcies al treball de la nostra organització a Espanya i Catalunya, o a les persones que hi hem contribuït en aquest període.

D'altra banda, el 2011 també va ser un any turbulent. Milions de persones van sortir al carrer per exigir canvis. L'èxit de les revoltes registrades a Tuní-

sia i Egipte als inicis de l'any va desencadenar protestes en demanda de drets a tota la regió i posteriorment a la resta del món, com a Moscou, Barcelona, Madrid i Atenes a Europa; Dakar i Kampala a l'Àfrica; Nova York, La Paz i Cuernavaca a Amèrica o Phnom Penh i Tòquio a l'Àsia.

El que en surt, d'aquesta onada de protestes a molts llocs del món, és el fracàs endèmic del lideratge local i internacional a l'hora de protegir els drets humans. Moltes reaccions de la comunitat internacional davant les crisis de drets humans s'han caracteritzat pel temor, la prevaricació, l'oportunisme i la hipocresia. En cap lloc aquesta dinàmica s'ha fet més evident que al Pròxim Orient i el nord d'Àfrica, i més concretament a Síria, on el Consell de Seguretat de l'ONU ha jugat un paper lamentable al servei de les potències amb interessos a la zona. Els Governos del món, senzillament, no han estat a l'alçada de les seves responsabilitats, i un cop més els canvis hauran de venir de les persones corrents.

Pel que fa a Espanya i Catalunya, l'any 2011 va ser un any de llums i ombres per als drets humans. Al costat

d'alguns progressos, com els canvis en la Llei d'Estrangeria, no podem oblidar el desemparament en què es troben les famílies i les víctimes de desaparicions forçades durant la Guerra Civil i el franquisme. Implicat el jutge Garzón en un procés judicial -considerat per Amnistia Internacional un escàndol per als drets humans- per investigar aquests crims atroços, la veritat, la justícia i la reparació per a aquestes persones encara es troben molt lluny.

Els reptes als quals ens enfrontem són nombrosos i complexos, però qui podia imaginar que la crida a l'acció de l'advocat britànic Peter Benenson el 1961 es convertiria en una organització global formada per tres milions de persones?

"El món pot canviar, però no canviarà sol" va ser el nostre lema per a la celebració del 50è aniversari. Un lema molt cert avui dia, i que sens dubte seguirà sent cert en el futur.

Alfonso López Borgoñó
President de la Secció espanyola
d'Amnistia Internacional

Maria Cañadas Francesch
Presidenta d'Amnistia Internacional Catalunya

PRIMAVERA ÀRAB

Quan ningú ho esperava, l'any 2011 va esclatar la Primavera Àrab en el **nord d'Àfrica i Pròxim Orient**. Milions de persones de totes les edats, amb moltes dones en primera línia, van inundar els carrers per exigir justícia i llibertat. Les forces armades i de seguretat van respondre amb una violència extrema, malgrat que l'esperança va donar ales a la població per seguir reclamant canvis. L'any va acabar amb la caiguda de quatre caps d'Estat.

Amnistia Internacional ha treballat intensament durant el 2011 en defensa dels drets humans a tota la regió, i encara que encara avui dia els canvis anhelats per milions de persones estan a l'aire, van donar-se alguns progressos.

A **Tunísia** es van celebrar les primeres eleccions democràtiques des de la independència del país. Ennahda va ser el partit guanyador, però no va aconseguir la majoria absoluta, per la qual cosa l'Assemblea Nacional Constituent va nomenar un govern de transició. La presidència va recaure en Moncef Marzouki, activista dels drets humans i expres de consciència d'Amnistia Internacional, qui va signar el Manifest pel Canvi de la nostra organització i es va comprometre a tenir-lo com a full de ruta.

A **Egipte**, les dones van estar en primera línia de les protestes. Superant els estereotips i la discriminació, les revoltes van ser escenari del seu lideratge actiu en

"No tinc paraules per expressar la meua gratitud pel suport rebut d'Amnistia Internacional. Vull donar les gràcies a tot el personal i als membres d'Amnistia Internacional que durant anys han posat de relleu la meua difícil situació".

Jamal al Hajji, pres de consciència libi.

defensa dels avenços democràtics. El secretari general d'Amnistia Internacional, Salil Shetty, va arrencar el compromís al cap de la intel·ligència militar egípcia que l'exèrcit no tornaria a fer "proves de virginitat" quan detinguessin dones.

A **Líbia**, la Cort Penal Internacional va aprovar una ordre de detenció contra Muamar Al Gaddafi, el seu fill Saif Al Islam i el cap de la intel·ligència militar, Abdallah Al Sanussi, per presumptes crims de lesa humanitat. El Consell Nacional de Transició va mantenir relacions d'alt nivell amb Amnistia Internacional i es va comprometre públicament a efectuar progressos en matèria de drets humans.

A **Bahrain**, gràcies a la pressió de milers d'activistes, es va crear una comissió independent per investigar els presumptes abusos contra els drets humans comesos al país durant les protestes. La Comissió va formular recomanacions importants que encara han de ser posades en pràctica. Amnistia Internacional també va treballar en defensa de víctimes individuals, com és el cas de metges i altres professionals de la salut que havien estat jutjats i condemnats per un tribunal militar. Molts d'ells van aconseguir un nou judici davant d'un tribunal civil.

Pel que fa a **Síria**, vam publicar l'informe **La llarga mà de la Mujabarat**, en el qual vam denunciar la intimidació soferta per activistes sirians i les seves famílies dins i fora del país a mans de funcionaris sirians. A Espanya, la notícia va portar el Ministeri d'Afers Exteriors i Cooperació a convocar l'ambaixador de Síria per exigir-li posar fi a l'assetjament d'aquests manifestants.

Més informació:

www.es.amnesty.org/crisis-norte-africa-oriente-medio

Acte de solidaritat amb els activistes de la Primavera Àrab.

POBRESA

La pobresa no és només una qüestió d'economia, és sobretot una qüestió de drets humans. Al llarg del 2011 hem seguit treballant en la campanya Exigeix Dignitat perquè els Governos, els organismes internacionals i les empreses rendeixin comptes pels abusos que generen o que aguditzen la pobresa.

A **Romania** es va paraitzar el desallotjament forçós de la població gitana de Baia Mare, mentre que a Sèrbia, les autoritats van ajornar el desallotjament de 27 famílies gitanes al barri Nou Belgrad. A Itàlia, el Consell d'Estat va declarar que la "emergència nòmada" era il·legal. L'estat d'emergència havia permès el desallotjament forçós i altres violacions de drets humans des del 2008. El treball sobre aquests col·lectius desenvolupat per Amnistia Internacional va contribuir a l'èxit.

Al **Txad**, les més de 10.000 persones que viuen a Ambatta ja no estan en risc de ser desallotjades per la força.

"La seva participació [d'Amnistia Internacional] en la nostra batalla va ser decisiva i ens va beneficiar, i ha paraitzat els desallotjaments forçosos. Han tornat l'esperança a la gent d'Ambatta, una comunitat de milers de persones". Comitè d'Ambatta (Txad)

També a **Angola** va actuar Amnistia Internacional i va aconseguir que el Govern reallotgés les més de 450 persones de Luanda els habitatges de les quals van ser demolits entre 2004 i 2006 per construir apartaments de luxe.

A **Ghana** vam contribuir a paraitzar el desallotjament de l'assentament d'Old Fatama.

El mes d'abril publiquem l'informe **Drets al descobert. Obstacles per fer valer els drets econòmics, socials i culturals a Espanya**. Uns mesos més tard, el Congrés dels Diputats va aprovar la Llei General de Salut Pública que va introduir la universalització del Sistema Nacional de Salut. No obstant això, ja el 2012, l'aprovació de la reforma sanitària ha suposat un pas enrere.

Un altre informe que va tenir un impacte important va ser **Vides paral·leles: població romaní sense dret a**

habitatge i aigua a Eslovènia. Només dues setmanes després que Amnistia Internacional el publicqués, les autoritats eslovaques es van comprometre a garantir l'accés a l'aigua a la població de Dobruška vas.

A l'Amèrica Llatina, Amnistia Internacional va acollir amb satisfacció la nova llei aprovada pel Congrés del **Perú** que exigeix el consentiment de la població indígena als projectes que es desenvolupin en les seves terres ancestrals. També es van produir avenços al **Paraguai**. La comunitat indígena Sawhoyamaya va firmar amb el govern i dues empreses un acord que els permetrà recuperar les seves terres.

Més informació:

www.es.amnesty.org/exigedignidad

PENA DE MORT

A poc a poc, la pena de mort s'està convertint en una pràctica en extinció, però segueix sent un dels principals fronts d'acció d'Amnistia Internacional.

Als **Estats Units**, l'abolició de la pena de mort va avançar positivament el 2011. Dos nous estats, Oregon i Illinois, la van eliminar dels seus sistemes legals. Pat Quinn, governador d'Illinois, va commutar la pena de mort a 15 homes, i John Kitzhaber, governador d'Oregon, va donar llum verda a una moratòria sobre les execucions durant la resta del seu mandat. Això va facilitar l'indult de Gary Haugen, un condemnat a mort l'execució del qual estava prevista per a finals d'any.

Una altra bona notícia va arribar de **Myanmar**, on el Govern va commutar totes les penes de mort per cadena perpètua. Amnistia Internacional es va congratular de la notícia, si bé va instar el Govern a fer un pas més i abolir definitivament la pena capital.

Més informació:

www.es.amnesty.org/temas/pena-de-muerte

Acte d'Amnistia Internacional en contra de la pena de mort.

© AI

ESPANYA

El nostre informe sobre la política exterior espanyola i el seu impacte en drets humans ***Veus contra l'oblit. La resposta de la política exterior espanyola als abusos de drets humans al món*** va tenir un gran impacte públic. Després de la seva publicació, l'aleshores ministra d'Afers Exteriors, Trinidad Jiménez, es va comprometre a posar en pràctica diverses de les recomanacions de l'informe.

Joan Manuel Serrat va participar en el nostre acte del Dia Internacional dels Drets Humans.

En el marc del Debat de l'Estat de la Nació, el Congrés dels Diputats va adoptar una resolució instant el Govern espanyol a fer balanç del compliment del Pla de Drets Humans vigent i a impulsar un Segon Pla de Drets Humans. Aquesta resolució, i el compromís adquirit per diversos partits polítics sobre aquest tema als seus programes electorals van constituir importants èxits del nostre treball.

En relació a les manifestacions del moviment 15-M, vam exigir al Govern central i al de Catalunya que duguessin a terme una investigació de totes les denúncies d'ús de força excessiva per part de la policia. També vam demanar que s'adoptessin mesures disciplinàries i actuacions penals, si calia, contra els agents de policia implicats. Va ser positiu que s'obriessin diligències judicials contra els Mossos d'Esquadra que van carregar contra els manifestants a la Plaça de Catalunya, i que el ministeri de l'Interior anunciés una investigació interna davant les imatges que mostraven un policia nacional colpejant una manifestant a Madrid. A partir d'aleshores estem fent seguiment de les actuacions judicials.

Pel que fa a la situació de les persones immigrants al nostre país, la modificació de la Llei d'Estrangeria va suposar un avenç en la protecció de les dones en situació irregular i que pateixen violència de gènere, perquè ja no se'ls pot obrir un expedient d'expulsió en denunciar els maltractaments. A més, la modificació també amplia la protecció de les víctimes de tràfic.

Per acabar l'any, Amnistia Internacional va presentar l'informe ***Pareu el racisme, no les persones***, en el qual denunciàvem els controls d'identitat amb criteris racials realitzats per les forces de seguretat, i que són contraris al dret internacional.

Més informació:

www.es.amnesty.org/paises/espana

LLUITA CONTRA LA IMPUNITAT

La lluita contra els crims més atroços és un camí llarg i ple de dificultats, però l'any 2011 ha donat alguns resultats. En molts casos es tracta de victòries històriques per les quals Amnistia Internacional portava dècades treballant.

A l'**Argentina**, l'excapità de l'armada Alfredo Astiz i 15 persones més van ser condemnats a penes de presó per crims de lesa humanitat comesos durant el govern militar (1976-1983).

A l'**Uruguai** es va aprovar una nova llei per eliminar els efectes de la llei d'amnistia del 1986 (coneguda com la Llei de Caducitat). L'antiga llei protegia la policia i el personal militar dels judicis per violacions de drets humans.

A **Guatemala** quatre membres de l'exèrcit van ser condemnats a llargues penes de presó per la seva participació en la massacre de Dos Erres el 1982, i quatre persones més, generals retirats, van ser acusats formalment de planejar i supervisar actes de genocidi i violència sexual organitzada entre 1982 i 1983.

A la **República Democràtica del Congo**, el tinent coronel Kibibi Mutware va ser condemnat a 20 anys de presó per crims de lesa humanitat. Kibibi va ser declarat culpable de l'atac contra el poble de Fizi, en el qual van ser violades més de 35 dones. Vuit oficials més van ser condemnats a llargues penes de presó.

El Tribunal Penal per a l'antiga Iugoslàvia va condemnar els generals croats Ante Gotovina i Mladen Markax per les seves responsabilitats en els crims de lesa humanitat comesos l'any 1995 a la regió de la Krajina, a Croàcia. Goran Hadžić i Ratko Mladic van ser detinguts i acusats de crims de lesa humanitat, genocidi i crims de guerra, mentre que Momčilo Perišić, antic cap de l'Estat Major de l'Exèrcit iugoslau, va ser condemnat a 27 anys de presó pels crims de dret internacional perpetrats per les tropes sèrbies a Croàcia i en el conflicte de Bòsnia i Hercegovina. Amnistia Internacional va valorar aquestes detencions i sentències com un pas important cap a la justícia.

En el cas de l'assassinat de la periodista i defensora dels drets humans Anna Politkovskaya a Rússia, va ser detingut Dmitry Pavlyuchenkov, un ex alt càrrec de la policia russa. Prèviament, havia estat detingut a Txetxènia Rustam Makhmudov, després de ser acusat formalment d'assassinat. Ambdues detencions són un pas important per arribar a aclarir el que va passar.

“La seva participació [d'Amnistia Internacional] en la nostra batalla va ser decisiva i ens va beneficiar, i ha paralitzat els desallotjaments forçosos. Han tornat l'esperança a la gent d'Ambatta, una comunitat de milers de persones”.

Comitè d'Ambatta (Txad).

També el 2011, gairebé dos anys després que finalitzés el conflicte entre Israel i Gaza, la investigació reclamada per Amnistia Internacional, i que havien de realitzar les parts en conflicte, seguia sense dur-se a terme. Finalment, després d'una intensa campanya, es va aconseguir que el Consell de Drets Humans de l'ONU aprovés una resolució que va obrir una via a la justícia internacional per a aquest cas, tot i que a data d'avui encara no s'ha produït cap progrés.

Més informació:

www.es.amnesty.org/campanas/justicia-internacional

COMERÇ D'ARMES

L'ús irresponsable de les armes fa temps que ha arribat a un punt crític. És per això que des d'Amnistia Internacional estem en campanya des de fa més d'una dècada per posar fi a la manca de control que caracteritza les transferències d'armament al món. El 2011, l'ús excessiu de la força contra els manifestants de la Primavera Àrab va posar sobre la taula, un any més, la necessitat urgent d'un Tractat Internacional sobre el Comerç d'Armes.

Els **Estats membres de l'ONU** van reprendre les negociacions per aconseguir la firma d'aquest tractat entre el 28 de febrer i el 4 de març, i novament el mes de juliol de 2011, Amnistia Internacional va participar-hi aconseguint que l'esborrany resultant recollís la "Regla d'Or", una de les nostres principals reivindicacions, que prohibeix les transferències d'armes quan existeix risc substancial que les armes siguin utilitzades per cometre violacions greus dels drets humans.

El **Govern espanyol**, tot i que va seguir duent a terme operacions preocupants, va fer algunes passes en la bona direcció, revisant les exportacions d'armes ja autoritzades i suspent temporalment l'autorització de qualsevol nova sol·licitud a aquells països del Pròxim Orient i el Nord d'Àfrica on s'estiguessin produint revoltes. Es van revocar, també, dues llicències d'exportació a Líbia, un bon precedent.

Més informació:

www.es.amnesty.org/campanas/armas

La nostra **Xarxa d'Accions Urgents**, que s'activa quan tenim notícia que algú es troba en situació de risc extrem al món, comptava el 31 de desembre de 2011 amb 92.732 activistes, fet que suposa un augment de més 1.500 persones respecte l'any anterior.

El nostre **Programa de Protecció Temporal de Defensors i Defensores de Drets Humans** va acollir el 2011 set famílies amenaçades al seu país.

Més informació:

www.es.amnesty.org/rau

"Per mi, la idea del bé i la idea d'Amnistia Internacional són el mateix (...). Els estic agraït. Han salvat la meua família de la mort, i no els oblidaré mai, fins al final dels meus dies".

Eynulla Fatullayev, periodista i expres de consciència d'Azerbaidjan.

DONES

L'1 de gener va començar a funcionar ONU Dones, la nova entitat de les Nacions Unides per a la Igualtat de Gènere i l'Apoderament de la Dona. Amnistia Internacional va ser una de les organitzacions que van treballar intensament per aconseguir engegar un projecte tan necessari, ja que la violència i la discriminació contra les dones continuen sent fenòmens generalitzats a molts països.

Després d'anys d'intens treball i pressió per part d'Amnistia Internacional, el Consell d'Europa va adoptar la Convenció per a la Prevenció i Lluita contra la Violència de Gènere. Es tracta del primer instrument mundial legalment vinculant per prevenir la violència, protegir les víctimes i garantir que els abusos no quedin impunes. La Convenció defineix i criminalitza diverses formes de violència contra les dones com el matrimoni forçós, la mutilació genital femenina, l'assetjament sexual o la violència física i psicològica contra les dones. 13 països, incloent-hi **Espanya**, van firmar-lo el primer dia.

Al **Perú**, el Ministeri Públic va reobrir una investigació sobre l'esterilització forçada de més de 200.000 dones durant la presidència d'Alberto Fujimori. La mesura formava part d'un programa de planificació familiar patrocinat pel Govern peruà. Les dones indígenes i camperoles de zones rurals empobrides van ser els objectius principals del programa. L'advocada Giulia Tamayo, actualment investigadora d'Amnistia Internacional a Espanya, va demostrar en els seus informes **Res Personal** i **Silenci i Complicitat** que moltes de les 250.000 esterilitzacions realitzades entre 1996 i 1998 no van ser voluntàries, tal com proclamava Fujimori.

Més informació:

www.es.amnesty.org/temas/mujeres/violencia-contra-las-mujeres

PERSONES EN RISC

El treball per protegir i defensar les persones en risc és un dels signes d'identitat de la nostra organització. Les ciberaccions, les cartes, els missatges i els actes de mobilització organitzats permanentment van aconseguir millorar la situació d'algunes d'aquestes persones.

La **Norma Cruz** n'és un exemple. Defensora de drets humans guatemalenc, va patir amenaces de mort per documentar casos de violència contra les dones al seu

país i per oferir la seva ajuda a les víctimes i aconseguir que obtinguessin justícia. Amnistia Internacional va demanar reiteradament la fi i la investigació de les amenaces. Finalment, Marco Tulio Ayala Casasola va ser condemnat com a responsable d'aquests abusos.

Quan els metges iranians **Arash i Kamiar Alaei**, empresonats per la seva tasca sobre el VIH/sida, es van assabentar que Amnistia Internacional estava fent campanya per ells, estaven passant per un mal moment. Les accions que vam emprendre a favor seu van aconseguir que no perdessin l'esperança. Era la tardor del 2008, i després de quatre mesos d'interrogatori o d'aïllament a la presó d'Evin, a Teheran, temien haver estat oblidats. El 2011 van ser alliberats. Tots dos ens van escriure per donar-nos les gràcies: *"Com a resultat del seu suport, ara som lliures i estem fora de perill. Quan vam rebre el missatge sobre la seva campanya a través de la nostra família, va ser com si ens arribés sang nova que ens va escalfar el cor i ens va donar energia per ser forts, tolerar la situació i no enfonsar-nos."*

Els activistes cubans **José Daniel Ferrer García i Félix Navarro** van ser els dos últims presos de consciència del grup dels 75 que van ser alliberats en el marc del procés obert entre les autoritats cubanes, l'església catòlica de Cuba i el Govern d'Espanya. Des del seu arrest l'any 2003, Amnistia Internacional treballava pel seu alliberament.

Després de treballar activament per la posada en llibertat del defensor de drets humans rus **Aleksei Sokolov** durant la presidència espanyola de la Unió Europea (UE) el 2010, aquest va ser alliberat al cap d'un any. Sokolov, que dirigeix l'organització Pravovaia Osnova contra els maltractaments i la tortura a les persones recloses, va agrair a Amnistia Internacional i a la resta d'organitzacions el seu suport.

També durant la presidència espanyola de la UE, vam treballar en el cas de **Samar Barghouti**, esposa d'un pres palestí. El 2011, Barghouti va rebre finalment l'anhelat permís per poder visitar el seu marit a la presó. Fins aleshores, només podia veure'l de forma puntual. El permís li garantia quatre visites a l'any.

A MÉS...

- Amnistia Internacional va llançar la seva campanya Seguretat amb Drets Humans, per contribuir a acabar amb les violacions de drets humans que es cometen en el context de la lluita contra el terrorisme i la seguretat nacional.

Un dels èxits d'aquesta campanya es va obtenir a **l'Índia**, on es prepara una nova legislació sobre justícia juvenil per a l'estat de Jammu i Caixmir, que augmenta l'edat adulta als 18 anys, complint així amb la legislació índia i amb les normes internacionals. A **l'Àrabia Saudita**, tot indica que el projecte de llei antiterrorista - que permetria a les autoritats perseguir judicialment la dissidència pacífica -, inclourà alguns canvis que assegurin que no viola els drets humans.

- Jordan Brown, un menor nord-americà que corria el risc de ser condemnat a cadena perpètua sense possibilitat de llibertat condicional, va ser traslladat a un tribunal de menors, tal com exigia Amnistia Internacional. L'organització havia denunciat que la imposició d'aquesta pena a un acusat menor de 18 anys en cometre el delicte violava el dret internacional. Arran de l'ordre de trasllat, el sistema de justícia de menors tindrà jurisdicció sobre Jordan Brown fins que compleixi 21 anys.
- Al juny de 2011 es va aprovar una resolució històrica de Nacions Unides que demanava tolerància zero a les violacions de drets humans contra lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGBTI); un col·lectiu pel qual Amnistia Internacional porta treballant des de fa temps. També vam acollir amb satisfacció el primer informe de les Nacions Unides sobre drets humans, orientació sexual i identitat de gènere, que va documentar la discriminació i violència generalitzades contra el col·lectiu LGBTI de tot el món.

PROU VIOLÈNCIA SEXUAL CONTRA DONES I NENES A NICARAGUA

Durant els mesos de març i abril, **grups locals d'AIC van organitzar 7 actes per la campanya 'No més violència sexual contra les nenes de Nicaragua'**. Alguns d'aquests actes van ser xerrades de sensibilització sobre la situació de dones i nenes en aquest país centreamericà i també l'acció global d'**enviament de papallones de paper i missatges de suport** als centres que treballen amb dones i nenes víctimes de violència sexual i abusos.

Aquesta campanya també va protagonitzar la primera edició del **Yoga Day d'AIC** que va comptar amb la participació d'un centenar de centres de ioga que es van unir per donar suport a les dones i nenes que són víctimes de la violència sexual a Nicaragua. Hi van participar un total de **7 grups locals d'AIC**.

50 ANIVERSARI D'AMNISTIA INTERNACIONAL

El 2011 es complien **50 anys del naixement de l'organització** i al llarg de l'any, des del 28 de maig, data exacta de l'aniversari, fins al desembre, es van succeir actes de celebració a poblacions com Mataró, Caldes de Montbui, Lleida, Girona, Terrassa, Granollers i Barcelona (UPF). Concerts, exposició de cartells dels 50 anys d'AI i actes de carrer van ser algunes de les activitats organitzades per recordar que el 28 de maig de 1961, amb la publicació de l'article "Els Presos Oblidats" al diari londinenc The Observer, naixia Amnistia Internacional.

Al voltant del **10 de desembre, Dia Internacional dels Drets Humans**, es van mobilitzar grups com el del Pla de Llobregat, Barcelona, Badalona i Penedès, amb actes com l'encesa d'espelmes i música en directe o la lectura d'articles de la Declaració Universal de Drets Humans, actuacions musicals i una exitosa **marató de cartes** que es feia a tot el món i que a Catalunya i a la resta de l'Estat es

van centrar en tres casos: els presos del camp penitenciari de **Yodok (Corea del Nord)**, el de l'objector de consciència turc **Halil Savda**, i el de l'activista siriana dels drets de les dones, **Hanadi Zahlout**.

PENA DE MORT

A l'octubre i novembre, Amnistia Internacional Catalunya es mobilitza per la pena de mort. Es recullen firmes pel cas d'**Iwao Hakamada**, ciutadà japonès que porta 43 anys esperant la seva execució i que ja s'ha convertit en el pres que més temps ha passat al corredor de la mort. **A tot l'Estat es mobilitzen 60 grups locals d'AI i s'aconsegueixen 40.000 firmes que s'entreguen a l'ambaixada japonesa a Madrid**. A Catalunya, surten al carrer grups com els de Lleida, Cerdanyola-Sant Cugat, Pla del Llobregat i Barcelona. Al novembre, Amnistia Internacional participa en la tradicional jornada global contra la pena de mort "**Ciutats per la Vida**", organitzada per la Comunitat de Sant Egidi a Barcelona, i amb actes també a Sant Boi de Llobregat i Granollers.

COMUNITAT DE PAU SAN JOSÉ DE APARTADÓ (COLÒMBIA)

Jesús Emilio Tuberquia i Noelia Tuberquia van fer una gira per diversos països europeus de la mà d'Amnistia Internacional representant la Comunitat de Pau de San José de Apartadó, de Colòmbia, finalista del premi Sakhàrov 2011 de Drets Humans que cada any concedeix el Parlament Europeu. En els últims anys aquesta comunitat rural ha sofert diversos atemptats a mans dels actors armats del conflicte intern que afecta Colòmbia. A l'octubre, Jesús Emilio i Noelia van ser a Barcelona i es van entrevistar amb el **director general de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat, Carles Llorens**, per arrencar compromisos i suport del Govern de Catalunya. A més, van participar en una **xerrada sobre la situació actual de la comunitat** a la seu de la **Federació Catalana d'ONG**, juntament amb la Taula Catalana per Colòmbia i les Brigades Internacionals de Pau.

Marató de firmes pels drets humans a la Plaça de la Revolució de Barcelona, coincidint amb el dia internacional dels drets humans.

DEFENSORS DE DRETS HUMANS: PARE ALEJANDRO SOLALINDE (MÈXIC)

Pare Alejandro Solalinde, Mèxic.

© Martha Izquierdo

Alejandro Solalinde dirigeix un centre a Oaxaca, estat fronterer del sud de Mèxic, per atendre les persones immigrants, majoritàriament centreamericanes, que arriben a Mèxic en el seu intent de creuar el país per arribar als EUA. Aquest és un dels viatges més perillosos del món, i moltes d'aquestes persones són víctimes d'extorsió i d'abusos sexuals o fins i tot són assassinades per la policia mexicana o els grups organitzats del narcotràfic. El pare Solalinde, que ha estat repetidament amenaçat per les seves activitats en favor dels immigrants, va ser a Catalunya l'abril del 2011 per participar en la **xerrada-col·loqui 'Mèxic, emigrants en moviment, víctimes invisibles'**, organitzada pel grup de **Badalona**, i que va comptar també amb la participació de l'escriptora **Lolita Bosch**.

EXPOSICIÓ CONTRA VIENTO Y MAREA SOBRE PERSONES REFUGIADES

Un dels protagonistes de l'exposició **Contra Viento Marea** de l'Equip d'Asil i Refugi d'AIC, el dia de la seva inauguració a la UPF.

© AIC

El 21 de novembre, AIC va inaugurar l'**exposició 'Contra viento y marea'**, organitzada per l'equip de Refugi i Asil, amb una xerrada sobre els drets de les **persones refugiades i sol·licitants d'asil** a càrrec de Sílvia Morgadas, professora de la Universitat Pompeu Fabra, Carlos Boggio, expresident d'ACNUR, i l'activista colombiana de drets humans, Rosario Vásquez. L'exposició explica la situació de les persones refugiades a l'Estat espanyol a través d'històries i testimonis personals, i al llarg del 2012 visitarà diverses poblacions catalanes. En l'àmbit polític, AIC va mantenir al mes de desembre una reunió amb el Fiscal de Delictes d'Odi de Barcelona, amb la finalitat de compartir informació sobre racisme i xenofòbia a Catalunya.

PRIMER FÒRUM ANUAL D'AIC

El primer Fòrum Anual d'AIC va aplegar 50 persones per parlar de drets econòmics, socials i culturals.

© AIC

A l'octubre va tenir lloc a Barcelona la primera edició del **Fòrum Anual d'AIC**, després que l'Assemblea General d'AIC celebrada a l'abril aprovés la creació d'aquest **espai de debat, formació i diàleg entre activistes i amb**

altres entitats i experts en matèries d'interès per a l'organització. Les ponències es van centrar en alguns dels temes propis de la campanya "Exigeix Dignitat", com el dret a l'habitatge i la responsabilitat de les empreses en relació amb els drets humans. S'hi van aplegar més de 50 persones i la bona valoració de la iniciativa va fer que es proposés donar continuïtat al Fòrum, que celebrarà la seva segona edició a la tardor del 2012.

INFORME SOBRE JUSTICIABILITAT DELS DESC

L'actual presidenta d'AIC, Maria Cañadas, durant la roda de premsa de presentació de l'informe "Drets al descobert" sobre els DESC.

© AIC

A l'abril, AI va presentar l'informe **Drets al descobert. Dificultats per fer valer els drets econòmics, socials i culturals a Espanya**, en roda de premsa a Barcelona amb l'assistència de 12 mitjans. En el marc de la **Campanya Exigeix Dignitat**, AI vol recordar que els drets a l'habitatge i a la salut a l'Estat espanyol no són simples prestacions o despeses socials, sinó drets humans. L'informe documenta casos i situacions d'extrema gravetat viscudes per persones sense recursos o sense mecanismes per accedir a un habitatge o a atenció sanitària. En el cas de Catalunya, AI denuncia casos de desallotjaments forçosos amb les comunitats de galaicoportuguesos que viuen al districte de Sant Martí de Barcelona. A finals d'any, AIC es va reunir amb el conseller de Salut de la Generalitat de Catalunya, Boi Ruiz, per recordar l'obligació que té el govern de garantir el dret a la salut, malgrat l'actual situació de crisi econòmica.

MOSSOS / 15-M

Després d'algunes setmanes d'investigació sobre l'actuació policial en les manifestacions del moviment 15-M, Amnistia Internacional va documentar al mes de juliol l'**ús de força excessiva per part de les forces policials** que van intervenir en el desallotjament de la Plaça de Catalunya de Barcelona, el 27 de maig. Al juliol, el Secretariat Internacional d'AI va enviar una carta al **conseller d'Interior, Felip Puig**, exigint la realització d'una investigació independent, imparcial i exhaustiva de totes les denúncies sobre els fets ocorreguts amb els manifestants del 15-M. Aquesta demanda va aconseguir el suport de gairebé **45.000 socis i simpatitzants d'Amnistia Internacional que van firmar la ciberacció**. A més, AIC va assistir a la compareixença del conseller Puig en comissió al Parlament de Catalunya en idiferents espais d'incidència per fer valer les seves demandes. Anteriorment, al febrer, AI va enviar una carta al conseller Felip Puig per traslladar-li la preocupació per la continuïtat del sistema de càmeres de videovigilància a les comissaries, i per la **supressió del Codi Ètic de la Policia i la suspensió del Comitè d'Ètica**.

FESTIVAL CRUÏLLA BARCELONA

Participants en l'acció fotogràfica "Roda de reconeixement: sóc culpable de volerm canviar el món" al Parc del Fòrum durant el festival Cruïlla BCN.

© AIC

Per tercer any consecutiu, el Festival Cruïlla Barcelona de músiques ha col·laborat amb AIC. El **8 i 9 de juliol**, es van recollir firmes i es van fer fotografies als participants en l'**acció fotogràfica 'Roda de reconeixement'**. A totes les persones que van firmar la petició d'Amnistia Internacional se'ls va convidar a participar-hi, declarant-se així "culpables" de voler que aquest món sigui un món millor. Les fotos es van penjar al perfil d'AIC a la xarxa social Flickr, i posteriorment es va fer un mailing a tots els participants. A més, Amnistia Internacional Catalunya i Cruïlla Barcelona van llançar una acció de captació de microdonatius de dos euros a l'organització vinculada a la venda d'entrades del Festival.

MOSTRA FIRE!!

Pòster de la festa del 50 aniversari d'Amnistia Internacional que AIC va organitzar amb la Mostra Fire!! i el Casal Lambda.

aconseguits van servir per donar suport a la tasca que realitzen el Casal Lambda i Amnistia Internacional Catalunya pels drets LGBTI. En el marc d'aquesta col·laboració, Amnistia Internacional va participar en les **jornades educatives** de la Mostra Fire!! a l'FNAC, amb una xerrada sobre la situació de gais i lesbianes al món, a càrrec de l'aleshores president d'Amnistia Internacional Catalunya, Jordi Baltà.

YOGA DAY: IOGA PELS DRETS HUMANS

En aquesta 1a edició de la iniciativa van implicar-s'hi **100 centres de ioga de tot Catalunya i més de 3.000 persones**, que el **24 de novembre** van mobilitzar-se per organitzar i participar en classes i sessions solidàries pels drets humans, recollint donatius entre les persones assistents. A més de recaptar fons, es va sensibilitzar sobre la **violència sexual que pateixen les dones i les nenes a Nicaragua**, una de les campanyes de l'organització al llarg del 2011. Els actes centrals del Yoga Day van tenir lloc a la Plaça de Catalunya de Barcelona, amb un acte de carrer i una **exhibició de ioga acrobàtic**; i una marató de ioga al Fòrum de l'FNAC Triangle.

COMUNICACIÓ I XARXES SOCIALS

Al llarg de l'any, AIC va gestionar un total de **74 entrevistes** a mitjans audiovisuals i va organitzar **dues rodes de premsa amb l'assistència de 26 mitjans** de comunicació. Les visites a Catalunya de defensors de drets humans també van generar entrevistes a mitjans de persones com Jesús Emilio Tuberquia i Noelia Tuberquia (**Comunitat de Pau de San José de Apartadó, Colòmbia**) i el pare **Alejandro Solalinde (Mèxic)**. Pel que fa a les xarxes socials, AIC continua creixent per incorporar nous canals de comunicació. Al Facebook, Youtube i Flickr, s'hi sumava al maig el **nou perfil a Twitter (@AmnistiaCAT)**, que en sis mesos aconseguia 800 seguidors.

AIC va enfortir la col·laboració amb la **Mostra de cinema gai i lèsbic (Mostra Fire!!)** que havia començat el 2010. En aquesta edició, a més, es va celebrar el 50 aniversari de l'organització, amb una sessió de cinema al Liceu Francès on es va estrenar la **pel·lícula "Romeos"**. En acabar, va tenir lloc una **festa al Cabaret Berlín amb la cineasta Isabel Coixet** com a DJ. Els ingressos

Actuació de ioga acrobàtic a la Plaça de Catalunya (Barcelona), acte central de la primera edició de Yoga Day, ioga pels drets humans.

LA INDEPENDÈNCIA ÉS LA NOSTRA FORÇA

ELS NOSTRES COMPTES

L'any 2011, els ingressos aconseguits van arribar als 7,8 milions d'euros, destinats a donar suport al nostre treball pels drets humans a tot el món. Els ingressos d'Amnistia Internacional Catalunya van ser de 423.000 euros, destinats majoritàriament a campanyes i actes de sensibilització.

ELS NOSTRES SOCIS I SÒCIES

El nostre treball és possible gràcies a la generositat dels milers de socis i sòcies que donen suport a la nostra organització. Tot i la crisi econòmica, Amnistia Internacional va tancar l'any amb 64.746 membres a Espanya, 11.894 dels quals a Catalunya i un creixement net del 3,81%.

Any	Socis/es	(% Creixement)
2011	64.746	(3,81%)
	11.894	(1,68%) a Catalunya
2010	62.371	(7,85%)
	11.711	(5,18%) a Catalunya
2009	57.831	(9,93%)
	11.143	(6,72%) a Catalunya
2008	52.606	(10,17%)
	10.441	(9,07%) a Catalunya
2007	48.023	(10,84%)
	9.579	(10,51%) a Catalunya

SOM ACTIVISTES

El món necessita gent disposada a marcar la diferència, com els i les activistes d'Amnistia Internacional. Persones compromeses amb els drets humans i decidits a lluitar per fer d'aquest món un lloc més lliure i just. La nostra organització està sempre oberta a tothom i ofereix diferents oportunitats de col·laboració.

El nombre d'activistes superava els 1.800 amb noves incorporacions, repartits en gairebé 100 Grups Locals i Universitaris, així com en altres tipus d'agrupacions arreu d'Espanya.

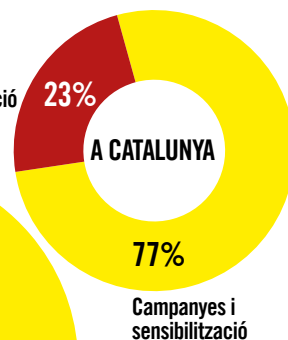
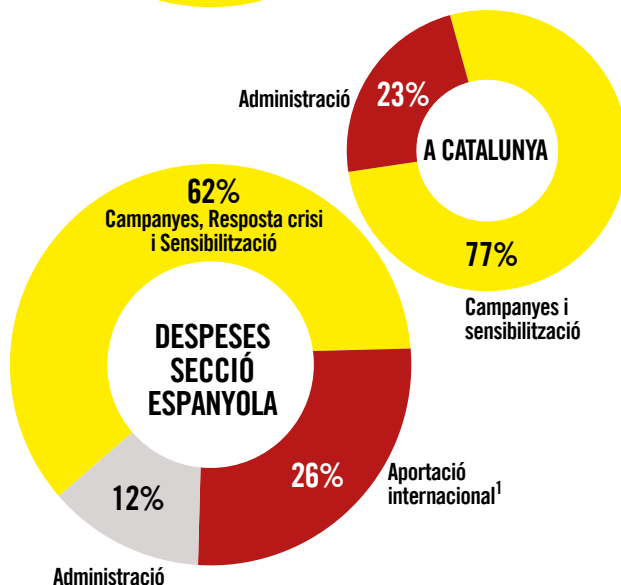
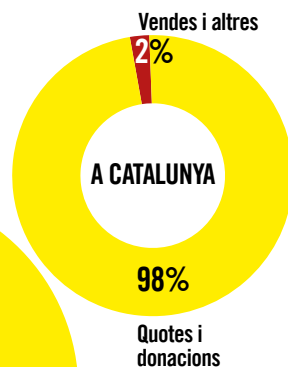
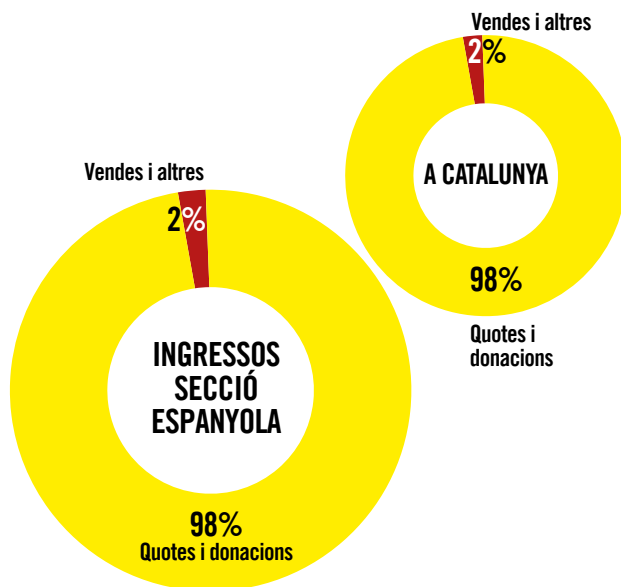
Amnistia Internacional també va seguir creixent a les principals xarxes socials d'Internet, on interactuem i conversem permanentment amb una comunitat online que a finals d'any sumava més de 130.000 seguidors.

Amnistia Internacional desenvolupa la seva tasca amb una independència econòmica i política total. Som una organització que no admet subvencions de governs nacionals ni donacions de partits polítics per al seu treball de recerca i campanyes. Així preservem la nostra imparcialitat i llibertat d'acció.

Som una associació declarada d'utilitat pública. ATD Auditors Sector Públic realitza l'auditoria externa de comptes.

Més informació:

www.es.amnesty.org/quienes-somos

1. Aportació internacional al treball d'investigació i campanyes d'Amnistia Internacional a tot el món.

AMNISTIA INTERNACIONAL

C/ Alfons XII, 19-21 pral. 1a
08006 Barcelona
Telf.: 93 209 35 36
Fax: 93 200 77 57

www.amnistiacatalunya.org

Visita'ns a Facebook:
www.facebook.com/amnistia.internacional.catalunya

Segueix-nos a [twitter](https://twitter.com/AmnistiaCAT)
[@AmnistiaCAT](https://twitter.com/AmnistiaCAT)